

**Бринить, співає
наша мова...**

свято до Дня писемності

9 листопада

ДЕНЬ

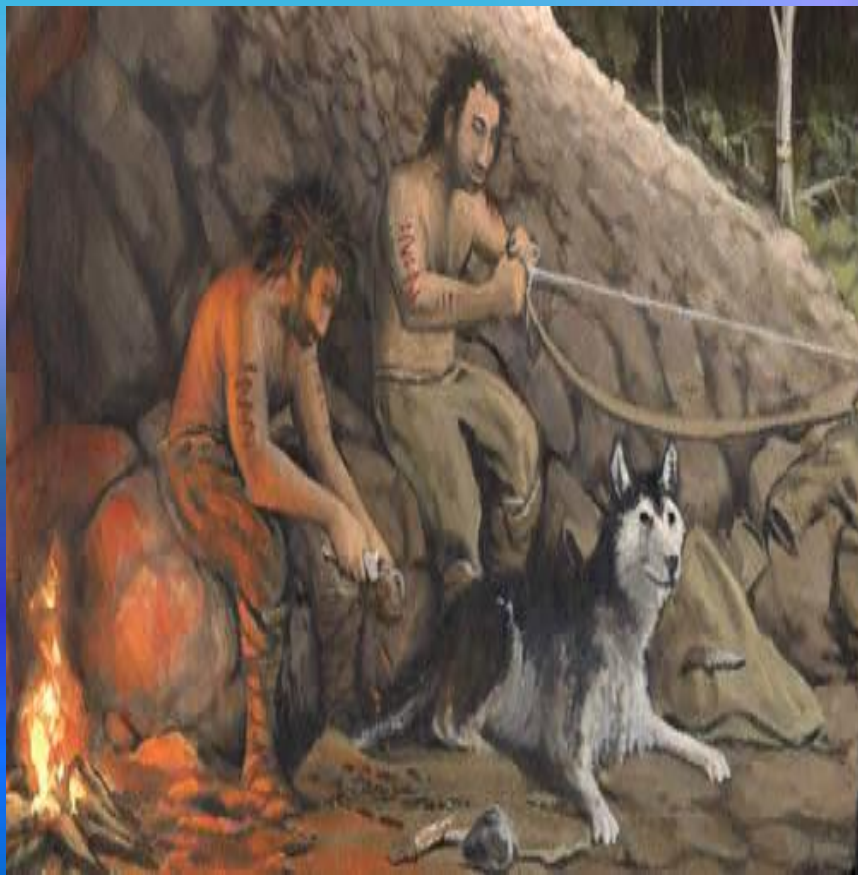
УКРАЇНСЬКОЇ

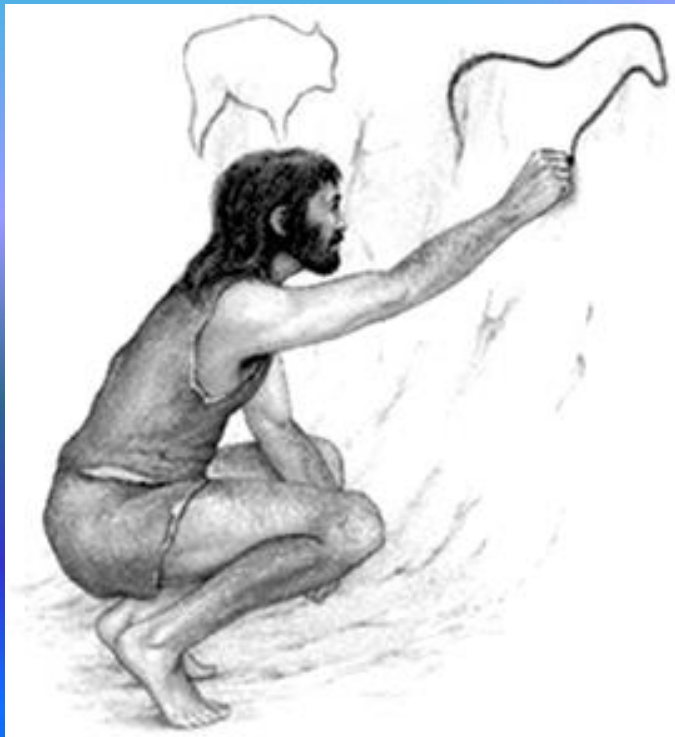
МОВИ

та писемності

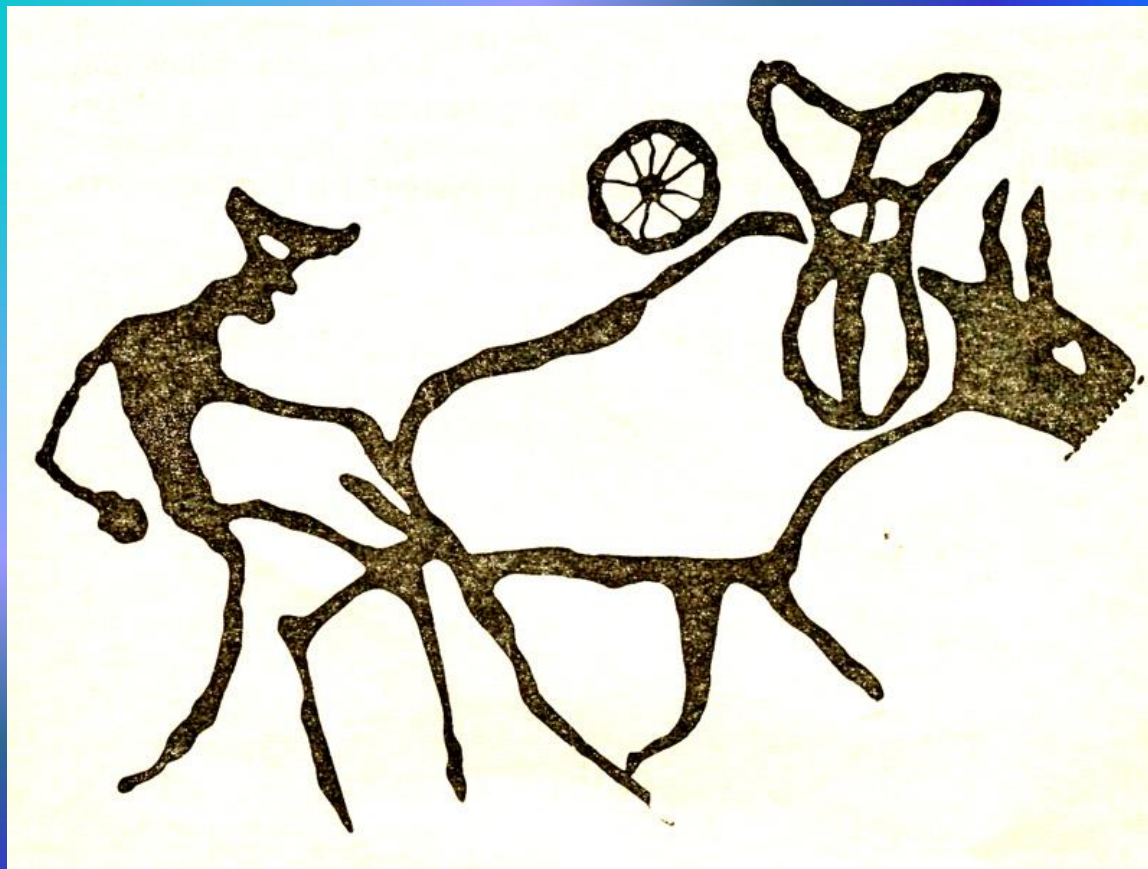
**“ Усе минає, а слово залишається.
Зникають у безвісті держави,
володарі, раби. На порох
розсипаються будівлі, вмирають
дерева, пересихають ріки. Гори
перетворюються на купи каміння.
Все стає тліном і прахом, а
написане слово залишається”.**

Давним – давно...

Наскельний малюнок

- Люди поступово почали робити малюнки більш простими, щоб кожен міг їх намалювати та зрозуміти.
- Відтепер кожен значок позначав якесь одне слово.

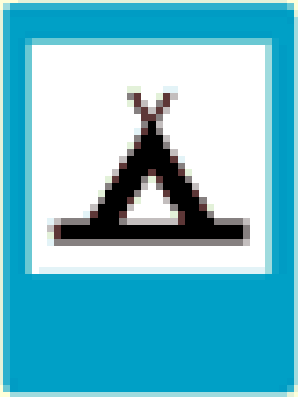
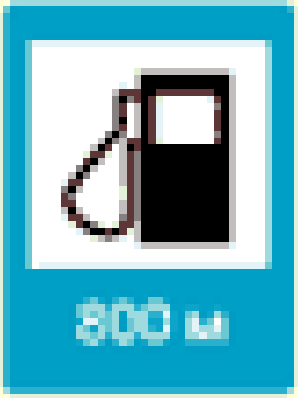
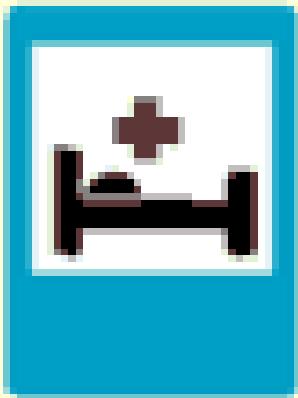
- З глибини тисячоліть дійшли до нас малюнки на скелях, зображення тварин і людей, вирізьблені на поверхні каменя. Вважається, що печерні наскельні малюнки мають відношення до мисливської магії: люди вірили, якщо перед полюванням намалювати тварину і простромити зображення стрілою, то полювання буде вдалим.

- Ці первісні малюнки й різьблення про щось повідомляли і були попередниками **ПІКТОГРАФІЇ** (з лат. pictus – розмальований і grapho – пишу) – малюнкового письма.

**Такі знаки є зрозумілими для
всіх людей, незалежно від того,
якою мовою вони володіють**

Стародавній Єгипет

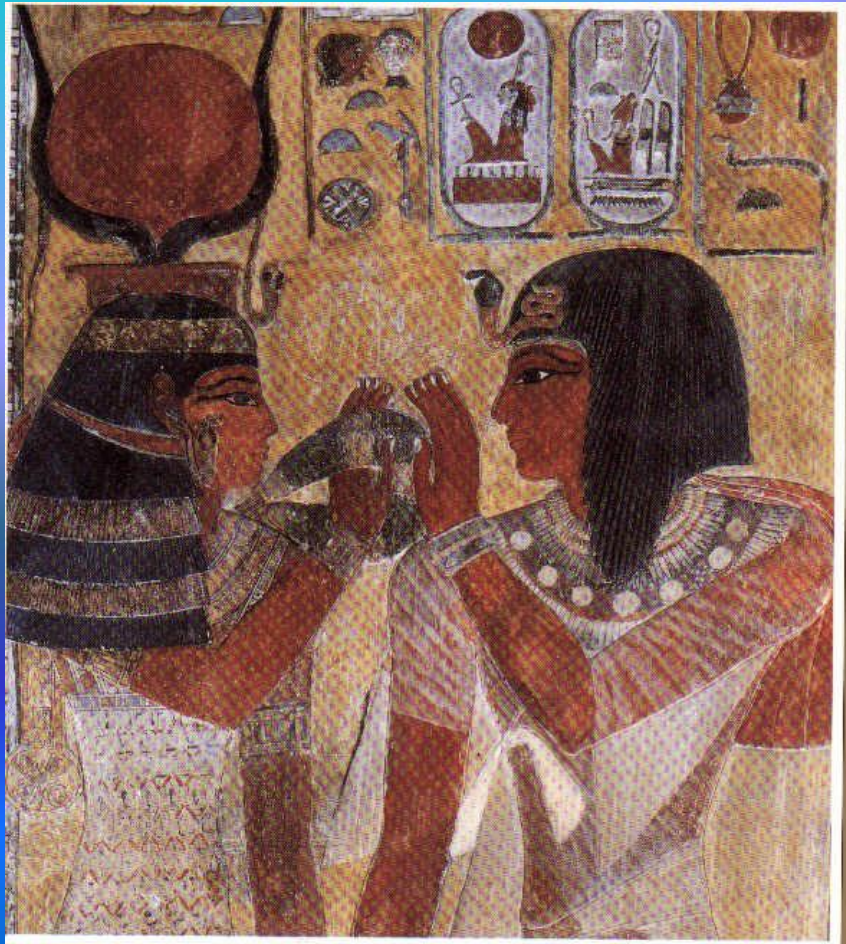
Папірус

Папірус – це листя рослини,
якої в Єгипті дуже багато

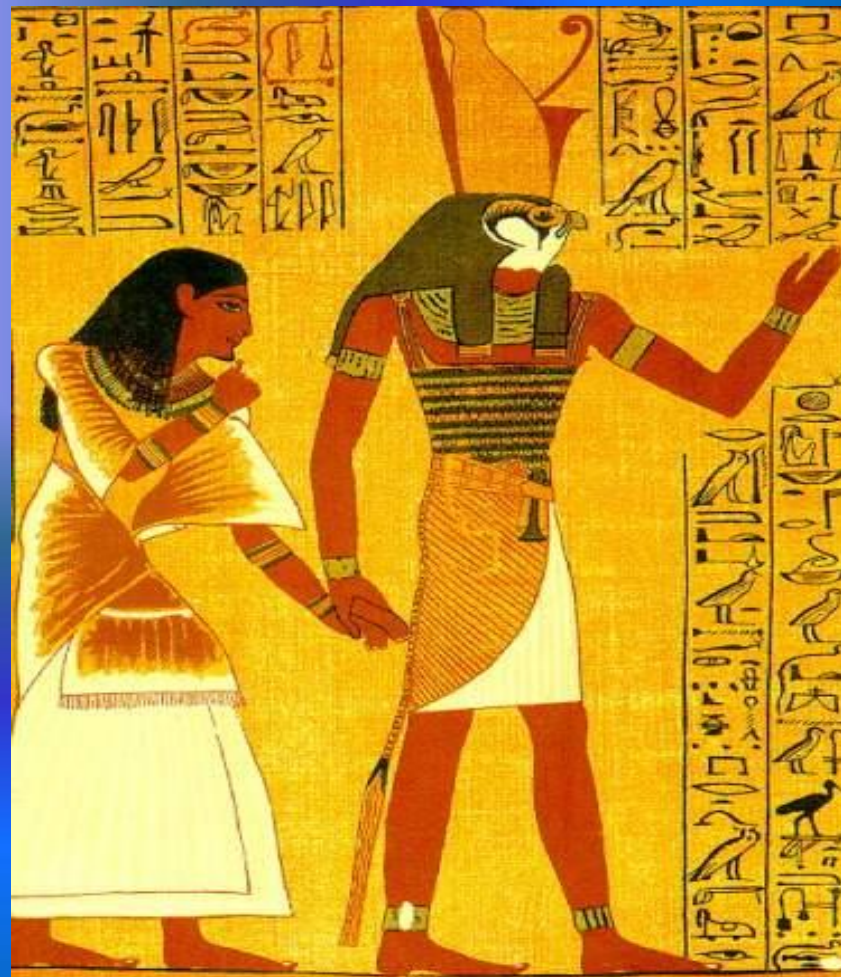
Користувалися для письма
червоним і чорним
чорнилом, в яке вмочували
загострену паличку.

Єгиптяни позначали на письмі лише приголосні звуки, а голосні пропускали.

ЕГИПЕТСКИЕ ИЕРОГЛИФЫ	ЗНАКИ ДРЕВНЕЙШЕГО ДОФИНИКИЙСКОГО АЛФАВИТА	ФИНИКИЙСКИЕ	ГРЕЧЕСКИЕ	ЛАТИНСКИЕ
			  	
			    	
			    	
			      	

Зошит єгипетського школяра

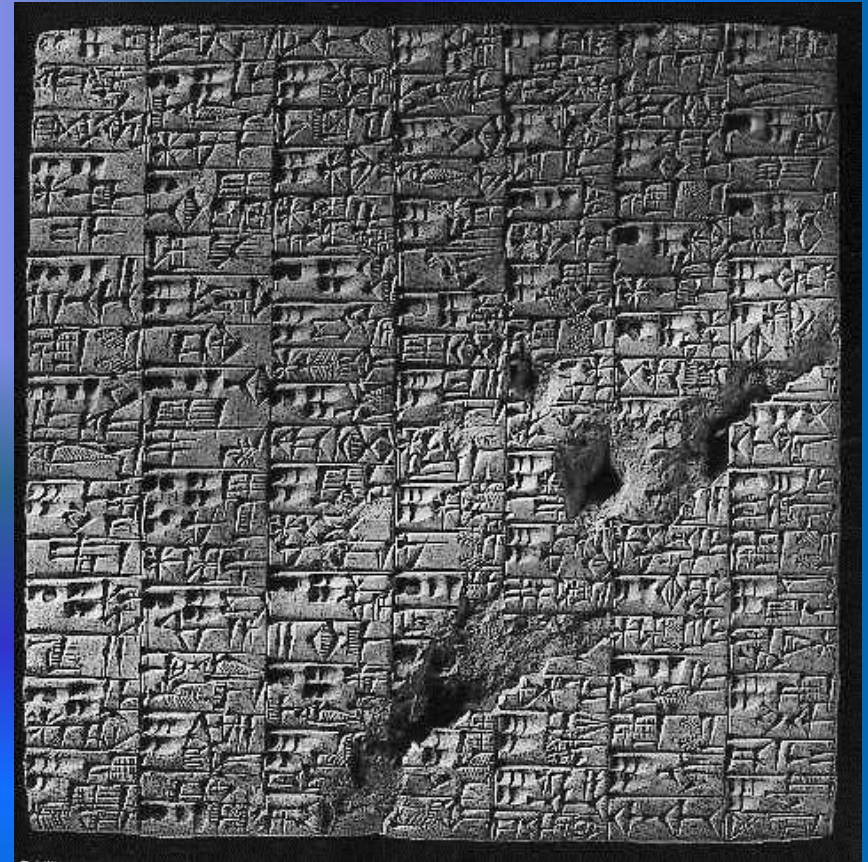
Тетрадь єгипетського школяра

Стародавній Вавилон

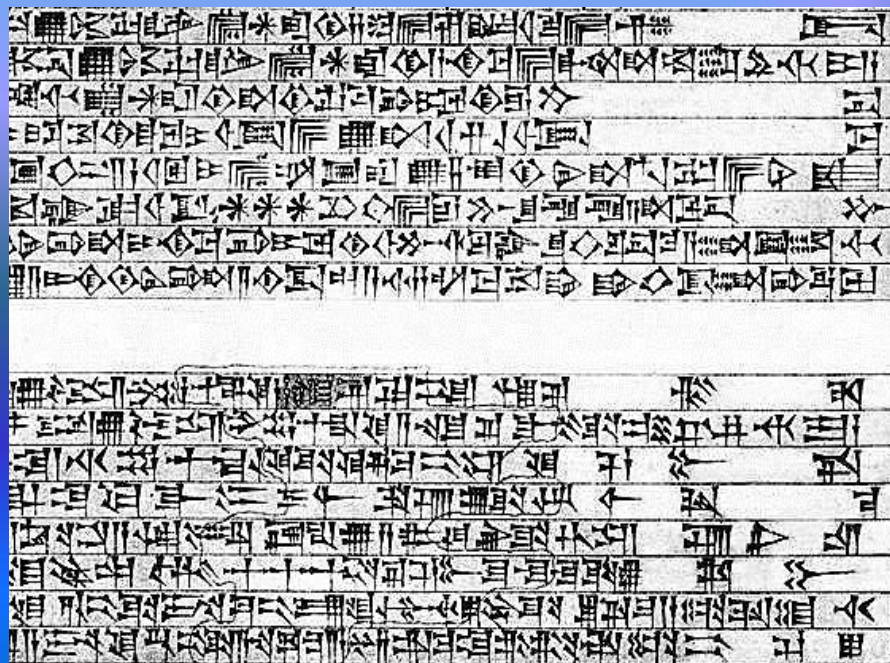
Стародавній Вавилон

- У Стародавньому Вавилоні папірусу не було, не було і паперу. Зате було багато глини. Саме з неї почали виготовляти спеціальні таблички для письма.

Клинопис

Вавилонський клинопис

Вавилонські цифри

1	𐎶	11	𐎶𐎵	21	𐎶𐎵𐎶	31	𐎶𐎵𐎶𐎵	41	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	51	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵
2	𐎶𐎵	12	𐎶𐎵𐎶	22	𐎶𐎵𐎶𐎵	32	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	42	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	52	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶
3	𐎶𐎵𐎶	13	𐎶𐎵𐎶𐎵	23	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	33	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	43	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	53	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵
4	𐎶𐎵𐎶𐎵	14	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	24	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	34	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	44	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	54	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶
5	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	15	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	25	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	35	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	45	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	55	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵
6	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	16	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	26	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	36	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	46	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	56	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶
7	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	17	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	27	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	37	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	47	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	57	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵
8	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	18	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	28	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	38	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	48	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	58	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶
9	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	19	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	29	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	39	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵	49	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	59	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵
10	𐎶𐎵	20	𐎶𐎵𐎶	30	𐎶𐎵𐎶𐎵	40	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶	50	𐎶𐎵𐎶𐎵𐎶𐎵		

Клинопис

a

i

u

ka

ku

xa

ga

gu

ša

ja

ji

da

di

du

ta

tu

ša

ça

na

nu

pa

fa

ba

ma

mi

mu

ya

ra

ri

la

va

wi

sa

ša

za

ha

Америка

- Індіанці довгий час використовували складні вузликові послання.

Вузликове письмо

- Читати вузликове послання було дуже важко. Для цього треба було знати значення сотень вузликів. Такі листи треба було виконувати дуже ретельно. Зав'яжеш вузлик не так – і лист утратить зміст.

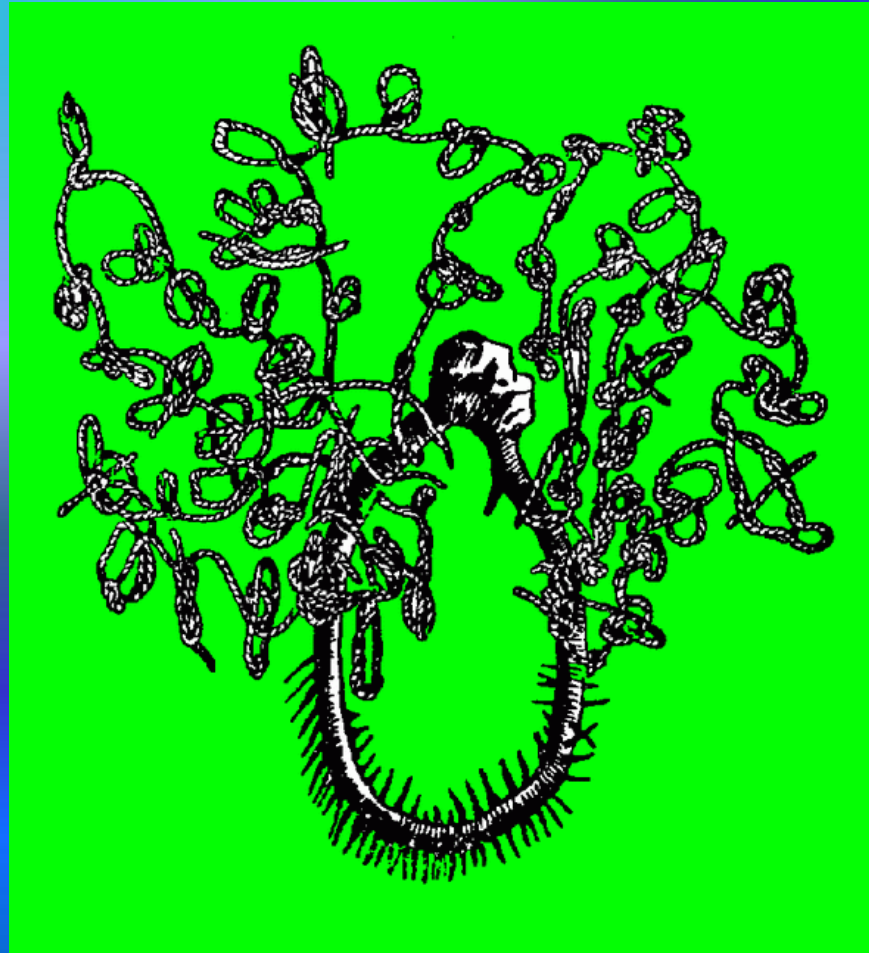
Індіанці майя

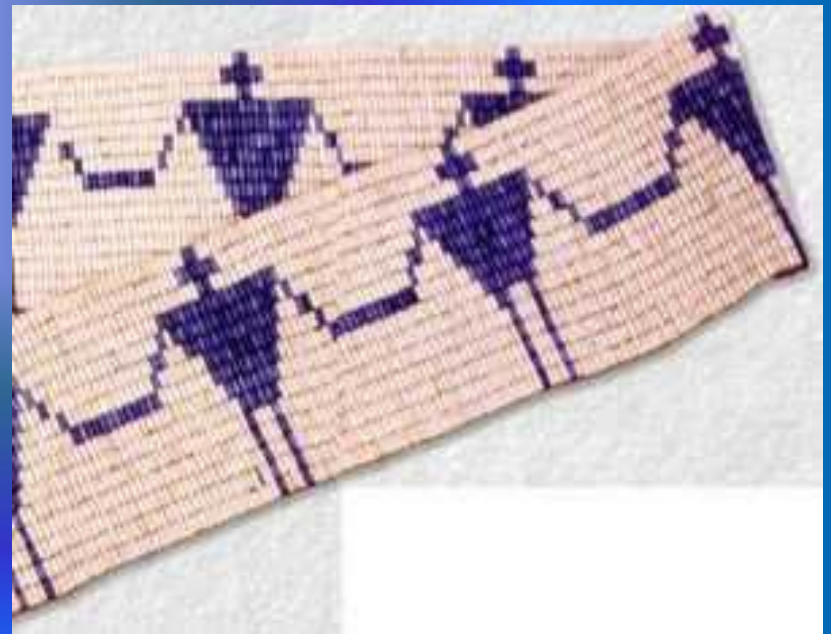
З часом вузликове письмо індіанці замінили на власні ієрогліфи

Вузликове письмо КІПУ

Вампум

КИТАЙ

- Китайське письмо налічує 49 тисяч ієрогліфів.

- Нині практично використовується 5 тисяч ієрогліфів.

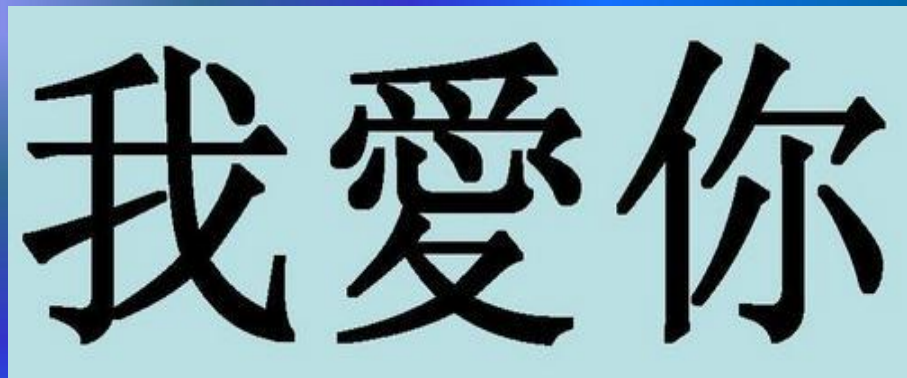

- Китайці писали тушшю, на тонкому папері, який уміли робити з давніх-давен. Кожен ієрогліф повинен бути написаний якомога точніше і красивіше.

Китайські ієрогліфи

“АЙ” - “любов”

“ВО АЙ НИ”

A large, bold, black Chinese character '愛' (love) is centered on a light blue rectangular background. The character is composed of a top part resembling a heart and a bottom part resembling a person, symbolizing love.The Chinese phrase '我愛你' (I love you) is written in black characters on a light blue rectangular background. The characters are '我' (I), '愛' (love), and '你' (you).

Фінікійський алфавіт

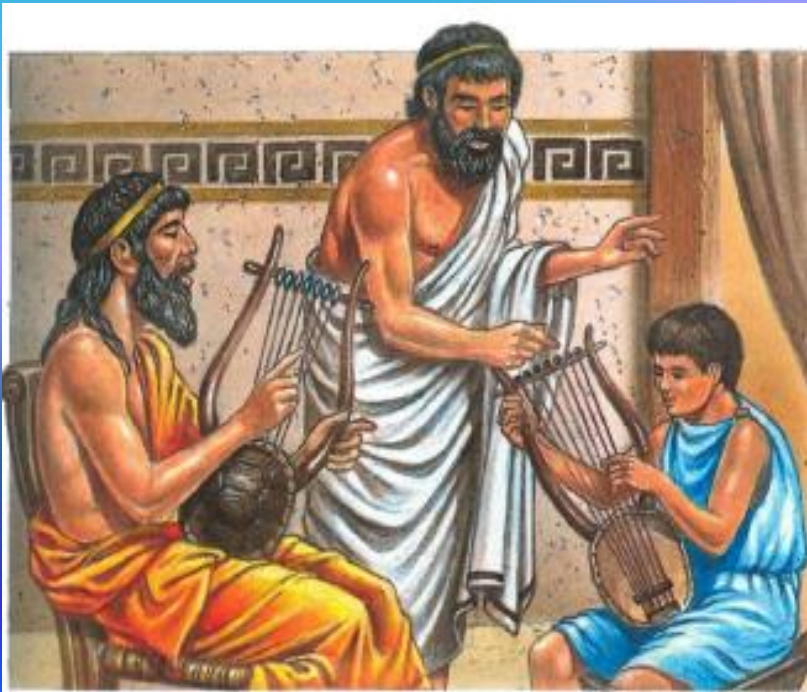
- Саме фінікійці створили перший у світі алфавіт. У ньому було 22 букви, що позначали тільки приголосні звуки. Позначки були прості і запам'ятовувались швидко. Писали фінікійці на папері, справа наліво.

Фінікійський алфавіт

Фінікійські букви.	Первоначальний вигляд грецьких букв.	Видь грецьких букв, когда стали писать слева направо.	Греческий унциальный (уставный) алфавит IX века.	Названия букв.	Фінікійські букви.	Первоначальний вигляд грецьких букв.	Видь грецьких букв, когда стали писать слева направо.	Греческий унциальный (уставный) алфавит IX века.	Названия букв.
𐤀	Δ	Δ	Δ	alpha	𐤁	Ϝ	Ϝ	𐤂	nü
𐤁	Β	Β	Β	beta	𐤂	Ϟ	Ϟ	𐤃	ksi
𐤂	Γ	Γ	Γ	gamma	𐤃	Ϛ	Ϛ	𐤄	omikron
𐤃	Δ	Δ	Δ	delta	𐤄	ϛ	ϛ	𐤅	pi
𐤄	Ε	Ε	Ε	epsilon	𐤅	Ϝ	Ϝ	𐤆	sampi
𐤅	Ζ	Ζ	Ζ	vau	𐤆	Ϟ	Ϟ	𐤇	koppa
𐤆	Ζ	Ζ	Ζ	zeta	𐤇	Ϛ	Ϛ	𐤈	rho
𐤇	Η	Η	Η	eta	𐤈	ϛ	ϛ	𐤉	sigma
𐤈	Θ	Θ	Θ	theta	𐤉	Ϝ	Ϝ	𐤊	tau
𐤉	Ι	Ι	Ι	iota	𐤊	Ϟ	Ϟ	𐤋	üpsilon
𐤊	Κ	Κ	Κ	kappa	𐤋	Ϛ	Ϛ	𐤌	phi
𐤋	Λ	Λ	Λ	lambda	𐤌	ϛ	ϛ	𐤍	chi
𐤌	Μ	Μ	Μ	mü	𐤍	Ϝ	Ϝ	𐤎	psi
					𐤎	Ϟ	Ϟ	𐤏	omega

Греція

	Proto-Canaanite	Early Phoenician	Greek		Proto-Canaanite	Early Phoenician	Greek
α			Α	ι			Ι
β			Β	ιι			Μ
γ			Γ	ν			Ν
δ			Δ	ς			Ξ
η			Η	ο			Ο
ω			Υ	π			Π
ζ			Ζ	ς			Μ*
θ			Θ	ρ			Ρ**
τ			Θ	ρ			Ρ
υ			Ι	ς			Σ
κ			Κ	τ			Τ

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ

АЛЬФА БЕТА ГАММА ДЕЛЬТА Э ПСИЛОН ДЗЕТА ЭТА ТЕТА

Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π

НОТА КАППА ЛАМБДА МИ НИ КСИ О МИКРОН ПИ

Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

РО СИГМА ТАУ И ПСИЛОН ФИ ХИ ПСИ О МЕГА

α β γ δ ε ζ η θ

АЛЬФА БЕТА ГАММА ДЕЛЬТА Э ПСИЛОН ДЗЕТА ЭТА ТЕТА

ι κ λ μ ν ξ ο π

НОТА КАППА ЛАМБДА МИ НИ КСИ О МИКРОН ПИ

ρ σ τ υ φ χ ψ ω

РО СИГМА ТАУ И ПСИЛОН ФИ ХИ ПСИ О МЕГА

**Основними
алфавітами, якими
користується сучасна
цивілізація, є
латинський, арабський
і слов'янський.**

Латинське письмо обслуговує 30 відсотків населення світу

ALIFBE.

Aa	Bb	Cc	Çç	Dd
<i>Aa</i>	<i>Bb</i>	<i>Cc</i>	<i>Çç</i>	<i>Dd</i>
Ee	Əə	Ff	Gg	O o
<i>Ee</i>	<i>Əə</i>	<i>Ff</i>	<i>Gg</i>	<i>O o </i>
Hh	Ii	Jj	Kk	Ll
<i>Hh</i>	<i>Ii</i>	<i>Jj</i>	<i>Kk</i>	<i>Ll</i>
Mm	Nn	Nn	Oo	Pp
<i>Mm</i>	<i>Nn</i>	<i>Nn</i>	<i>Oo</i>	<i>Pp</i>
Qq	Rr	Ss	Şş	Tt
<i>Qq</i>	<i>Rr</i>	<i>Ss</i>	<i>Şş</i>	<i>Tt</i>
Uu	Vv	Xx	Zz	Zz
<i>Uu</i>	<i>Vv</i>	<i>Xx</i>	<i>Zz</i>	<i>Zz</i>

Арабське письмо

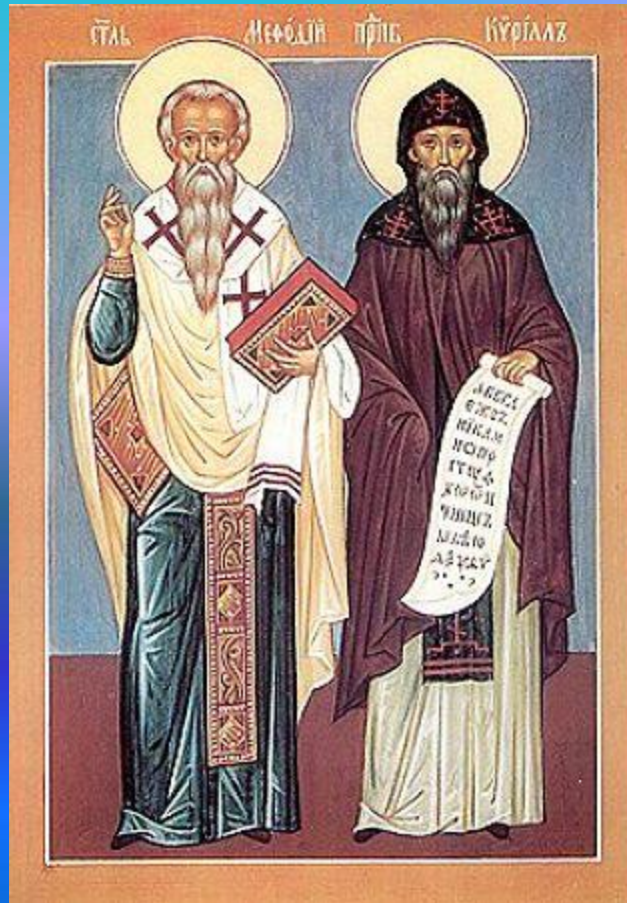
كُرَّةُ السَّلَّةِ

نَزَلَ التَّلَامِيذُ إِلَى مَلْعَبِ الْمَدْرَسَةِ فَرِحِينَ ، وَالْحَمَاسَةَ تَمَلُّأ
نُفُوسَهُمْ . فَدَرَسَ الرِّيَاضَةَ الْيَوْمَ مَبَارَاةً فِي كُرَّةِ السَّلَّةِ ، بَيْنَ فَرِيقِ
القُمَصَانِ الحَمْرَاءِ ، وَفَرِيقِ القُمَصَانِ الخُضْرَاءِ .

من كتاب القراءة للصف الرابع الابتدائي ، ج ٢ ، وزارة التربية السورية ، ١٩٨٦

**Слов'янський
алфавіт обслуговує
потреби 10
відсотків населення
Землі.**

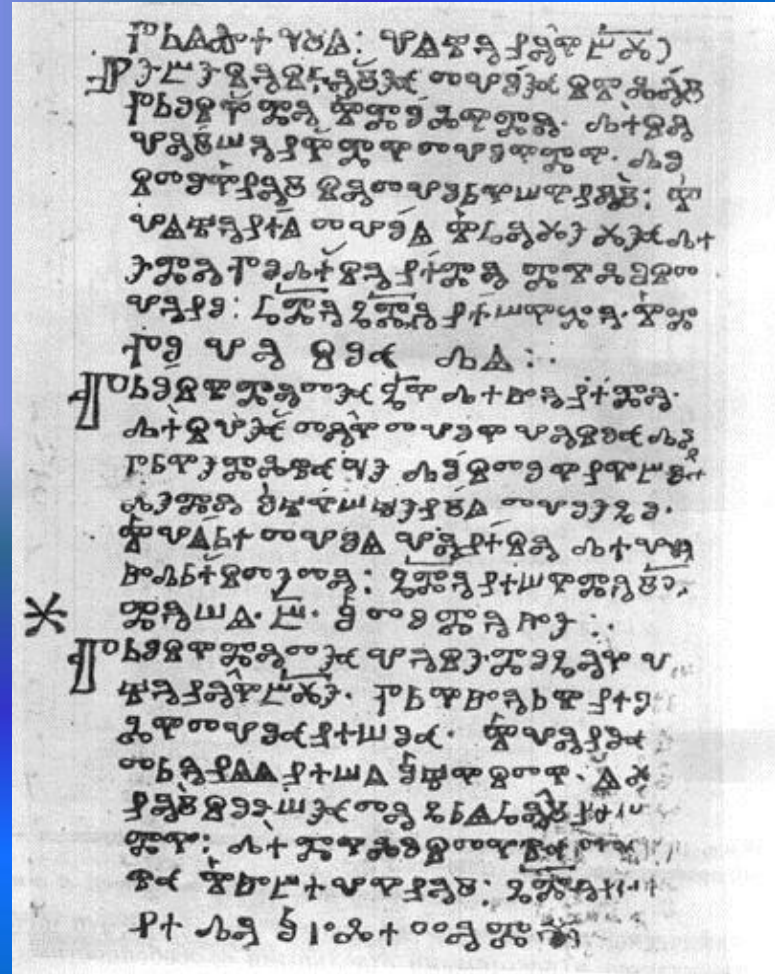
Як виникли наші літери?

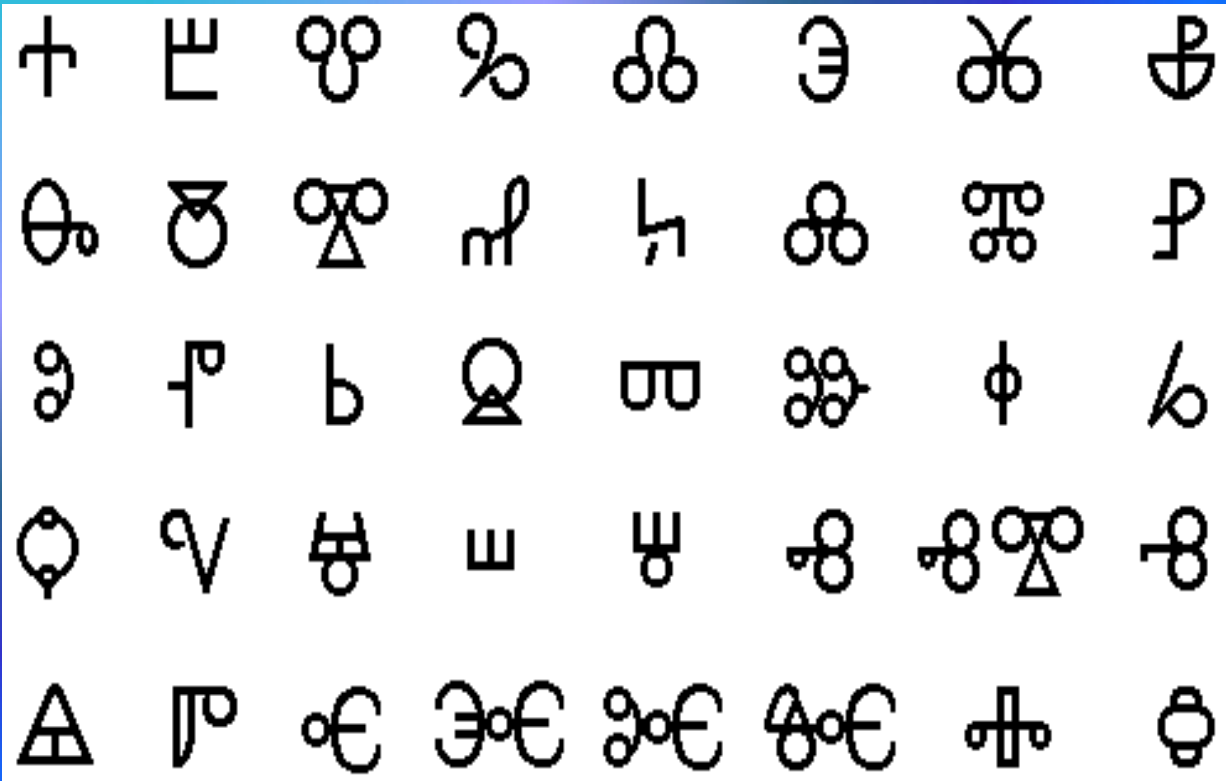
- Понад тисячу років тому їх створив болгарський священик, учений і просвітитель Кирило разом зі своїм братом Мефодієм

Глаголиця

- Позначки були дивно закручені, нагадували ієрогліфи, писати ними було нелегко.

Глаголиця

Кирилица

Глаголица и уставъ кириллицы.
(Указанныя числа относятся къ глаголицѣ).

+	1	А а	Э 80	О о	Δ	Ѡ ѡ
Ш	2	Б б	Ҁ 90	П п	҂	Ю ю
Ѵ	3	В в	Ь 100	Р р	(Δ)	Ѧ ѧ
Ѧ	4	Г г	Ѡ 200	С с	Є	Ѧ
Ѧ	5	Д д	Ѡ 300	Т т	Ѧ	Ѧ
Э	6	Е э, Ѧ е	Э 400	У у, Ѹ ѹ	Ѧ	Ѧ
Ѧ	7	Ж ж'	Ѧ 500	Ф ф	Ѧ	Ѧ
Ѧ	8	З з, ꙗз'	Ѧ 600	Х х	Ѧ	Ѧ
Ѧ	9	И и	Ѧ 700	Ц ц	Ѧ	Ѧ
Ѧ, Ѵ	10	І і	Ѧ 800	Ч ч'	Ѧ	Ѧ
Ѧ	20	К к	Ѧ 900	Ш ш'	Ѧ, Ѧ	Ѧ
Ѧ	30	(Ѧ) Ѧ'	Ѧ 1000	Ъ ѡ	Ѧ	Ѧ
Ѧ, Ѧ	40	Л л	Ѧ	Ѧ ѡ	Ѧ	Ѧ
Ѧ	50	М м	Ѧ	Ѧ ѡ	Ѧ	Ѧ
Ѧ	60	Н н	Ѧ	Ѧ ѡ	Ѧ	Ѧ
Ѧ	70		Ѧ	Ѧ ѡ	Ѧ	Ѧ

Давньослов'янська абетка

Древнеславянская азбука

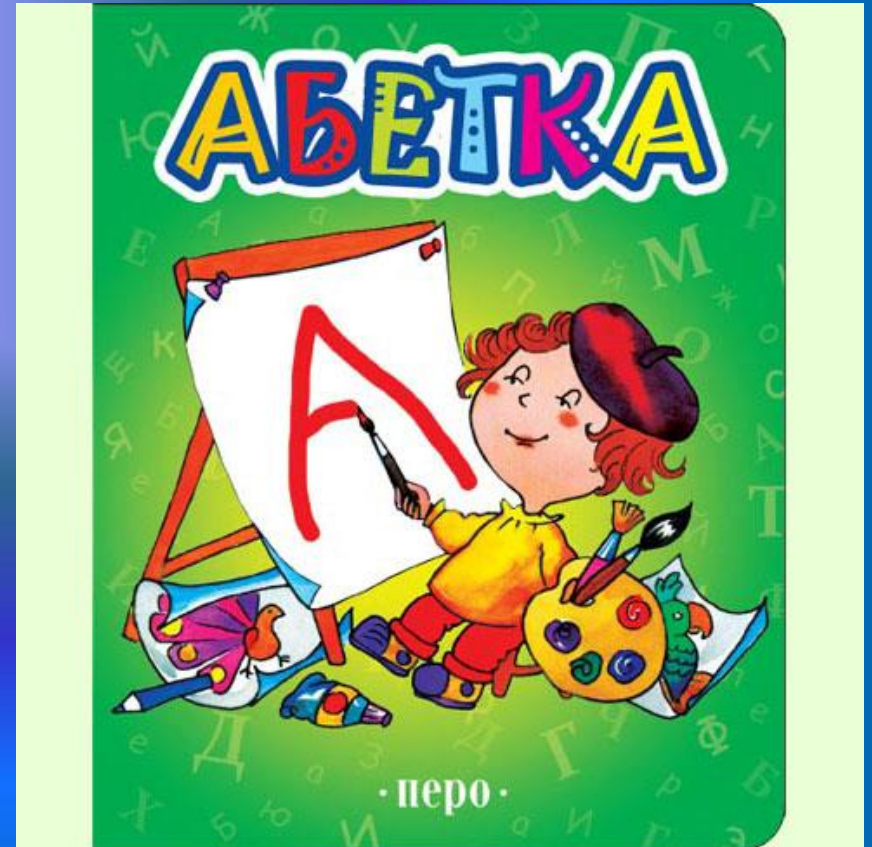
А	Б	В	Г	Д	Є	Е
азъ	боги	вѣди	глаголи	добро	єсть	есмь
Ж	З	З	И	і	ї	ћ
животъ	сло	земля	иже	іжен	їннть	гервь
К	Л	М	Н	О	П	Р
како	людіе	мыслетѣ	нашь	онъ	покой	рѣци
Ѣ	Т	У	Ѹ	Ф	Х	Ѡ
слово	твѣрдо	укъ	Ѹкъ	фѣртъ	хѣръ	Ѡъ
Ц	У	Ш	Щ	Ъ	Ы	Ь
цы	Уервь	ша	ща	ерь	еры	ерь
Ѣ	Ю	Ѧ	Є	Ѡ	Δ	Ѧ
ятъ	юнь	арь	эдо	омъ	енъ	одъ
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	æ
ѣта	ота	кен	пси	фита	нжица	нжа

**Конкурс
шанувальників
МОВИ**

Які алфавіти складаються із шести літер?

Азбука

Абетка

Від яких двох букв стає гаряче?

П..(пе)

Ч..(че)

Пече

**Який синонім прислівника “тепер”
не змінює значення, коли його
прочитати справа наліво?**

Зараз

*Який молочний продукт можна
перетворити на злак,
прочитавши його справа наліво?*

Сир -

Рис

Що знаходиться всередині школи?

Літера

о

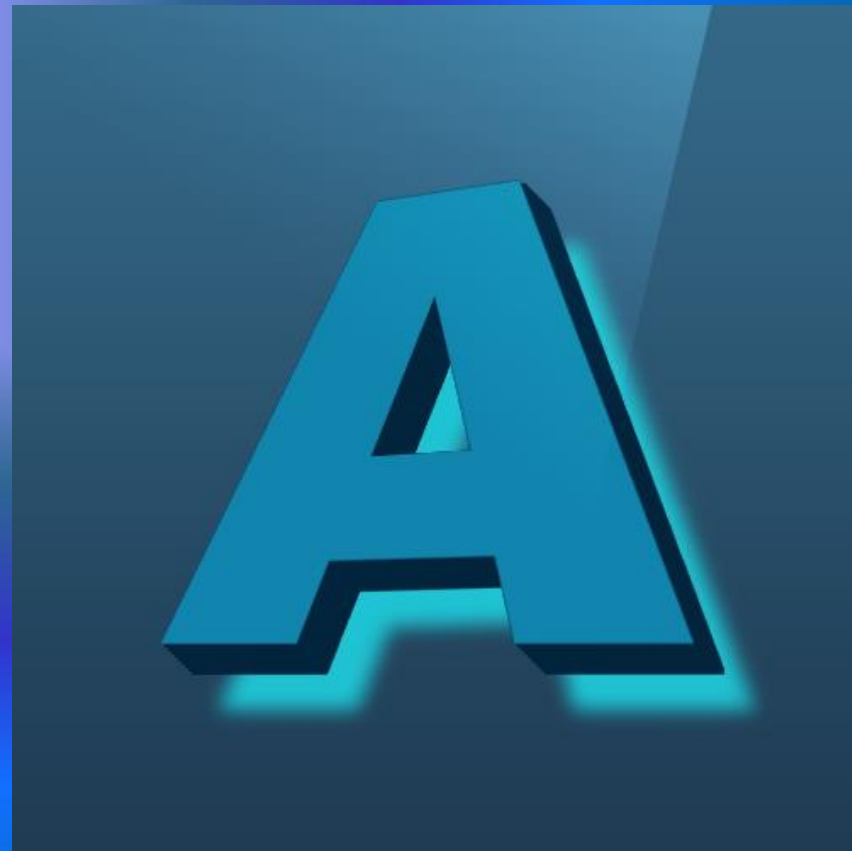
Оо

Оо

*Чим закінчується і зима, і
весна?*

Літерою

А

Чим закінчується і вечір, і ніч?

ПРИГОЛОСНИМ

**Що треба зробити, щоб
“майка” злетіла?**

Змінити першу літеру

“ЧАЙКА”

Які два займенники, написані поруч, псують дорогу?

Я

ми

ЯМИ

Друкарство

Так склалася
доля, що
найперші
книжки,
надруковані
кирилицею,
серед цілого
слов'янства були
українські.

Першим
друкарем
українських
книжок був
німець
Швайпольд
Фіоль

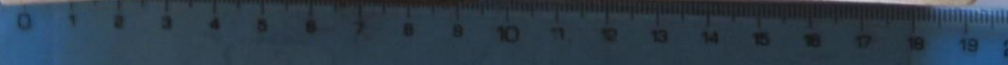
200
17015

НАЧАЛО
ОУЧИТЕ ПЛОУКОВА
ХОТЯЩИМЪ ОУЧИТИ
КНИГЪ БЖТВОУ
ПИСАНЪ

О ИМЛ **О**ЦА **И** СНА
И БЖТВО **Д**ХА
АМНИ

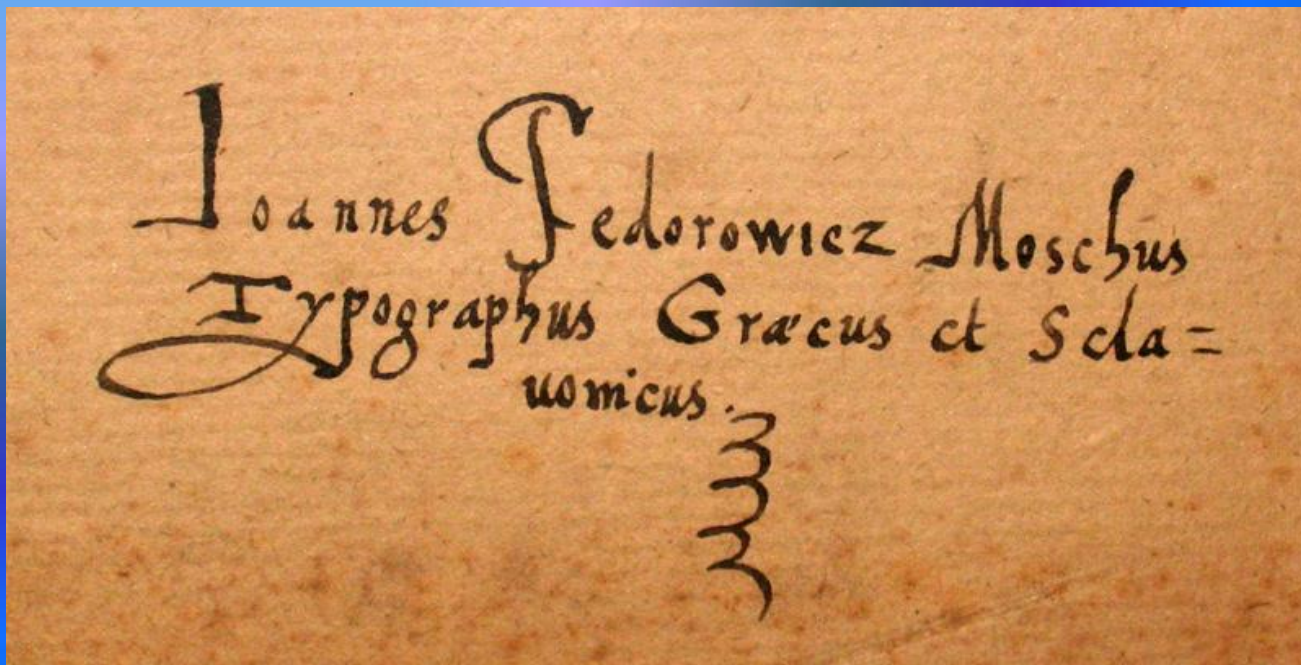
А Б В Г Д Е Ж
З И Й К Л М
Н О П Р С Т У
Ф Х Ц Ч Ш Щ
Ъ Ъ Ы Ь Э Ю Я
А БА ГА ДА ЗА КА
ЛА МА НА ПА РА ТА
ФА ХА ЦА ЧА ША ЩА
Б ББ ГГ ДД ЖЖ ЗЗ ИИ
ЛЛ ММ НН ПП РР СС
ФФ ХХ ЦЦ ЧЧ ШШ ЩЩ
Ъ ЪЪ ЫЫ ЬЬ ЭЭ ЮЮ ЯЯ

Іван Федоров

Автограф І.Федорова з 23 липня 1583 року

A photograph of a handwritten autograph on aged, yellowish paper. The text is written in a cursive script. The first line reads 'Ioannes Fedorowicz Moschus'. The second line reads 'Typographus Graecus et Sla-'. The third line reads 'uonicus.' followed by a decorative flourish consisting of three vertical, wavy lines.

Ioannes Fedorowicz Moschus
Typographus Graecus et Sla-
uonicus.

**Російський
цар Петро I
накладає
заборону на
друкування
українських
книг.**

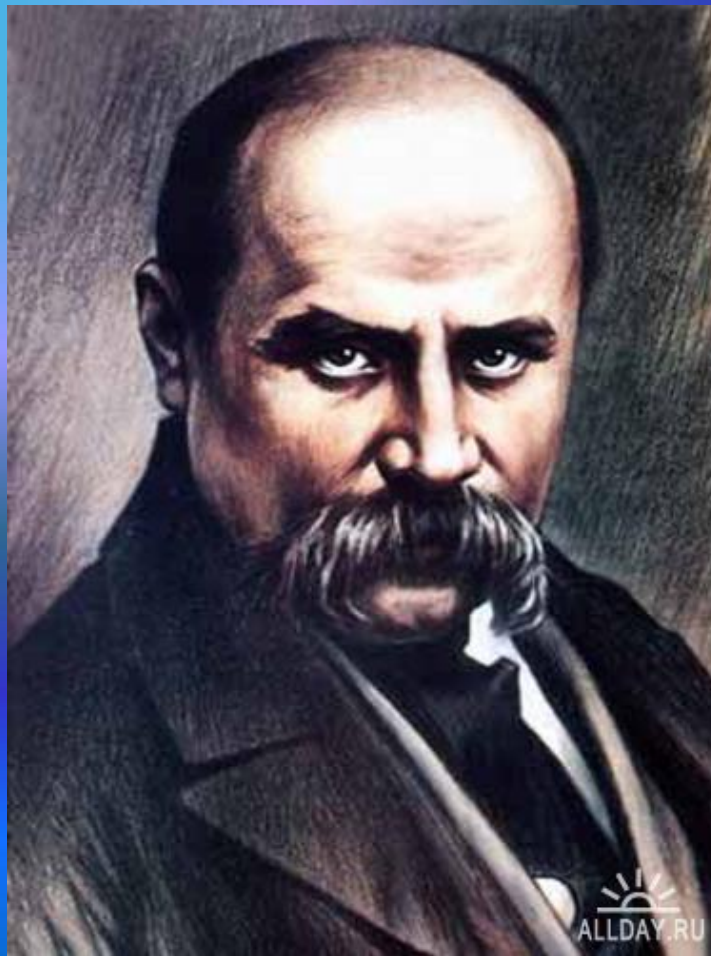
“За XVIII та XIX ст. з мовою нашою було те саме, що і з самим народом; мову нашу роздирали на частини і тягли до себе і поляки, і москалі. Дві головні думки було про нашу мову за ці віки: поляки писали, що мова українська – то мова польська, та тільки трохи попсована московською, цебто зросійщене польське наріччя; росіяни писали, що мова українська – то мова російська, та тільки попсована польською, це полонізоване російське наріччя. Назвати нашу мову окремою мовою не хотіли...»

Олександр Олесь

(1878—1944)

Тарас Шевченко

Мени однаково ти буду
Знати в украини ти ни.
Ти што згадає ти забуде
Мене в снгу нагу жини
Однаково симько мени.
Въ неволи выршиє моє путями,
И неоплаканный своим
Въ неволи плещути учуру
И все в собои забери
Малоу сладу не покину
Ни наший сластий украини
На нашій не своій землі.
И не помине батвко е святомъ
Не скаже емо ви молнеб
Молнеб емоу за украину
Цого залучила колнеб.
Мени однаково ти буде
Той емо молити в ти ни...
Та ти однаково мени
Якь украину в мене моде
Приплати лукави и в оми
И окриденуо збудити,
Все не однаково мени.

З

Іван Котляревський

**Саме
Котляревський
уперше почав
писати твори
живою
народною
мовою.**

Павло Глазовий

“Кухлик”

**“Мовне каліцтво є
початком каліцтва душі”**

Іван Огієнко

вона унікальна...
ТВОЯ МОВА

